

Dienvidkurzemes novada pašvaldība

NĪCAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE "SPĀRĪTE"

Saules iela 5, Nīca, Nīcas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV-3473,
reģistrācijas Nr.4101901772, tālr. 63469917, e-pasts sparite.pii@dkn.lv

Pielikums Nr.2

Nīcas PII "Spārīte" Iekšējās kārtības noteikumi 20.02.2024.

APSTIPRINĀTS

Ar Nīcas PII "Spārīte" vadītājas L.Kulinskas
20.02.2024.Rīkojumu Nr.NPII/2024/1.4/4

Kārtība, kas nosaka lestādes vadītājas un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo un pedagogu

*Izdoti saskaņā ar MK22.08.2023.noteikumi Nr.474
"Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā
Veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība
Izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos";
Izglītības likuma 30.panta 3.⁶ daļu, 52.panta 8.punktu,
57.panta 7.punktu, 58.panta pirmās daļas 2.punktu,
58.panta pirmās daļas 4.punktu; Bērnu tiesību aizsardzības
likuma 68.panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtība nosaka, kā Nīcas pirmsskolas izglītības iestādē "Spārīte" (turpmāk – lestāde) tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp Izglītojamiem, starp Izglītojamo un pedagogu vai Izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (likumiskiem pārstāvjiem (turpmāk tekstā – vecāki)) par Izglītojamo pārkāpumu gadījumiem.
2. Iestādē aizliegts pielietot jebkādu vardarbību (fizisku, emocionālu, psiholoģisku) pret Izglītojamo, lestādes darbinieku vai vecāku.
3. Iestādes vadītājas vietniece seko, lai Izglītojamie neciestu no pedagogu un atbalsta personāla emocionālās un fiziskās vardarbības (nepieļaujams soda veids, atstumšana, neievērošana, balss pacelšana, aizliegums piedalīties dažādās aktivitātēs, pastaigā).
4. Ikviens lestādes darbinieks vai vecāks vērš lestādes vadītāja uzmanību, ja jūt slēptu vai atklātu vardarbību – vecāka pret bērnu, darbinieka pret bērnu, darbinieka pret vecāku, darbinieka pret darbinieku.
5. Kārtība nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas lestādē konflikta situāciju risināšanai. Kārtība nosaka lestādes darbinieka un vadītāja

- rīcību gadījumos, kad lestādes darbinieks konstatējis uz Izglītojamā ķermeņa iespējamās fiziskas vardarbības pazīmes.
6. Darbā ar Izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par Izglītojamo ieguvis lestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt Izglītojamā turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konflikta izmeklēšanu saistītie dokumenti ir ierobežotas pieejamības un glabājas lietvedes kabinetā slēdzamā dokumentu skapī.
 7. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
 8. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir Izglītojamā veselībai vai dzīvībai bīstams, apzināts spēka pielietojums.
 9. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir Izglītojamā garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

II. Izglītojamā rīcība, ja izglītojamais, kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai

1. Izglītojamo drošība ir lestādes prioritāte un jebkura Izglītojamā, lestādes darbinieka vai apmeklētāja pienākums ir atturēties no jebkādas rīcības, kas apdraud vai varētu apdraudēt Izglītojamo un citu personu drošību.
2. Ja Izglītojamais, kādas personas darbībā saskata draudus sev vai kādam citam, viņš steidzami ziņo grupas pedagogam vai kādam lestādes darbiniekam vai vecākam.
3. Ja tuvumā nav pieaugušais, izglītojamais skaļi kliedzot sauc pēc palīdzības.

III. Konflikts starp Izglītojamiem

10. Ja konstatēts konflikts **starp Izglītojamiem**, kura laikā novēro fizisku vai emocionālu vardarbību, tiek veiktas šādas darbības (**Rīcības shēma Pielikumā Nr.1**):
 - 10.1. Pedagoģs (vai jebkurš cits darbinieks, kurš konstatējis attiecīgu situāciju) veic pārrunas ar Izglītojamiem. Ja nepieciešams, piesaista citu darbinieku. Mutiski informē Izglītojamo vecākus par konfliktu.
 - 10.2. Pedagoģs veic ierakstu tiešsaistes sistēmā ELIIS (www.eliis.eu) par notikušo konfliktu Izglītojamo vecākiem.
 - 10.3. Par konfliktsituāciju pedagoģs aizpilda Konfliktsituāciju veidlapu (Pielikums Nr.2 Nīcas pirmsskolas izglītības iestādes "Spārīte" Iekšējie noteikumi "Atbalsta komandas reglaments). Informē vecākus par situāciju. Vecāks parakstās Konfliktsituāciju veidlapā, ka ir informēts par šādu konfliktu.
 - 10.4. Pedagoģs veic pārrunas ar Izglītojamo vecākiem, noskaidrojot iespējamās agresijas vai vardarbības iemeslus. Pārrunu gaitā

- pamato savas aizdomas, pieminot vērojumus, faktus. Dokumentē pārrunu gaitu.
- 10.5. Pedagoģs ikdienā pastiprināti pievērš uzmanību vardarbībā iesaistītajiem Izglītojamiem, tūlītēji iejaucas pamanot izpausmes, kas var provocēt atkārtotu vardarbību.
 - 10.6. Pedagoģs ziņo Iestādes vadītājam par Izglītojamo regulāru agresīvu uzvedību, vardarbību pret vienaudžiem, pamato savus vērojumus.
 - 10.7. Iestādes vadītājs izvērtē situāciju un analizē, kas ir darīts, lai problēmu novērstu.
 - 10.8. Vadītājs veic pārrunas ar vardarbībā iesaistītajiem Izglītojamiem.
 - 10.9. Iestādes vadītājs veic pārrunas ar Izglītojamo vecākiem, dokumentē pārrunu gaitu. Kopā meklē risinājumu vardarbības novēršanai.
 - 10.10. Ja nepieciešams, tiek iesaistīts Atbalsta personāls.
 - 10.11. Ja nepieciešams, vai Izglītojamā uzvedībā nav uzlabojumi un vecāki nevēlas sadarboties ar Iestādi, tiek iesaistīta Dienvidkurzemes novada pašvaldība. Pašvaldība organizē starpinstitūciju sadarbību.

IV. Konflikti starp Izglītojamo un Iestādes darbinieku

11. Ja noticis konflikts starp Izglītojamo un pedagoģu vai Iestādes darbinieku (turpmāk – Darbinieks), par ko Izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki Darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (pedagoģiski profesionālās ētikas normas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības (**Rīcības shēma Pielikumā Nr.2**):
 - 11.1. Iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar Darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā. Sarunas laikā visas iesaistītās puses vienojas par turpmākām darbībām konflikta atrisināšanai un situācijas uzlabošanai.
 - 11.2. Ja vecāki pārrunu ceļā konflikta situāciju nevar atrisināt:
 - vecāki iesniedz rakstisku iesniegumu par notikušo Iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai.
 - vadītājs pieprasa rakstisku paskaidrojumu Darbiniekam, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā.
 - 11.3. Iestādes vadītājs ar rīkojumu izveido komisiju, kuras sastāvā bez Iestādes vadītāja ir vēl vismaz viens pedagoģu pārstāvis un viens Atbalsta darbinieks, komisija izvērtē konfliktu.
 - 11.4. Tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar Izglītojamā vecākiem un iesaistīto Darbinieku. Ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina izglītības Iestādes dibinātāja pārstāvi, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta pārstāvi.
 - 11.5. Pēc notikuma izvērtēšanas, gadījumā, ja fakts par vardarbību pret Izglītojamo apstiprinās, vadītājam ir tiesības piemērot disciplinārsodu (piezīme, rājiens), atstādināt Darbinieku no darba vai izteikt darba uzteikumu.
 - 11.6. Ja netiek konstatēta Darbinieka vainojama rīcība, vadītājs nosūta Izglītojamā vecākiem rakstisku skaidrojumu par Darbinieka darbības

izvērtējumu un atbilstību attiecīgajiem normatīviem aktiem un ētikas principiem.

12. Ja noticis konflikts starp Izglītojamo un Darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret Darbinieku, tiek veiktas šādas darbības (**Rīcības shēma Pielikumā Nr.3**):

12.1. Darbinieks vēršas pie lestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu par konflikta situāciju.

12.2. lestādes vadītājs sazinās ar Izglītojamā vecākiem un organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, Izglītojamā vecāks, pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu vai medmāsu. Sarunas laikā cenšas konfliktu atrisināt. Vienojas par turpmākām darbībām situācijas atrisināšanā. Saruna tiek dokumentēta.

V. Vardarbības pazīmes pret Izglītojamo ģimenē

13. Gadījumi un situācijas, par kurām pedagogs vai cits Darbinieks nekavējoties ziņo lestādes vadītājam:

- aizdomas ka, Izglītojamais cieš no fiziskas vai seksuālas vardarbības;
- lestādes Darbinieks pamanījis uz Izglītojamā ķermeņa pazīmes, kas varētu liecināt par fizisku vardarbību (hematomas, brūces, sitienu pēdas);
- pedagogs pamanījis, ka Izglītojamā uzvedība mainījies (tā kļuvusi izaicinoša, rupja, vai Izglītojamais noslēdzies sevī, ir drūms);
- Izglītojamam nav sezonai atbilstošs apģērbs un apavi;
- novērots un konstatēts, ka Izglītojamā saslimšanas gadījumā viņš atgriežas lestādē neizārstēts un veselības stāvoklis ir pasliktinājies;

14. Ja pedagogs vai cits Darbinieks konstatējis iespējamu vardarbību pret Izglītojamo (**Rīcības shēma Pielikumā Nr.4**):

14.1. Darbinieks dokumentē faktu (**Shēmas pielikums Nr.1**):

- Darbinieks konstatē faktu par bērna ierašanos iestādē ar traumu (nobražums, skrāpējums, griezta brūce, hematoma, u.c.);
- Aizpilda veidlapu (pielikums Nr.1), nekavējoties ziņo medmāsai (vadītājai), kas veic pielikumu Nr.1 reģistru;
- Vadītājs, ja nepieciešams, piesaista Sociālo pedagogu.

14.2. Darbinieks veic pārrunas ar Izglītojamo, noskaidro iespējamās vardarbības faktus.

14.3. lestādes vadītājs izvērtē situāciju, veic pārrunas ar Izglītojamo.

14.4. Ja nepieciešams, lestādes vadītājs:

- ar rīkojumu izveido komisiju, kuras sastāvā bez lestādes vadītāja ir vēl vismaz viens pedagogu pārstāvis un viens Atbalsta darbinieks, komisija izvērtē situāciju;
- ziņo Valsts policijai un Neatliekamajai medicīniskai palīdzībai.

14.5. Vadītājs veic pārrunas ar Izglītojamā vecākiem. Saruna tiek dokumentēta.

14.6. Ja nepieciešams tiek iesaistīts Atbalsta personāls un nodrošināta Pašvaldības starpinstitutūciju sadarbība. lestādes vadītājs iesniedz

rakstisku lūgumu apsekot ģimeni un saukt vainīgo personu pie atbildības.

- 14.7. Pedagoģs pastiprināti pievērš uzmanību vardarbībā iesaistītajam Izglītojamam, nekavējoties ziņo lestādes vadītājam par iespējamo atkārtoto vardarbību.
15. Izvērtējot jebkuru gadījumu vai situāciju jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:
 - problēmām izglītības iestādē;
 - Izglītojamā individuālo situāciju (veselības stāvoklis, uzvedības traucējumi, pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);
 - problēmas ģimenē.
16. Ja pedagoģs vai cits Darbinieks konstatē agresivitāti no vecāku puses (vai trešo personu puses) pret Izglītojamo lestādē vai tās teritorijā (**Rīcības shēma Pielikumā Nr.5**):
 - 16.1. Pedagoģs vai cits Darbinieks konstatē iespējamās vardarbības/agresijas faktu.
 - 16.2. Nekavējoties ziņo lestādes dežurējošam administrācijas darbiniekam.
 - 16.3. Tiek ziņots lestādes vadītājam, vai nospiesta trauksmes poga.
 - 16.4. lestādes vadītājs izvērtē situāciju, ziņo Valsts policijai un Neatliekamajai medicīniskai palīdzībai.
 - 16.5. Atbrauc atbildīgie dienesti. Tiek rakstīts protokols/ paskaidrojums.

VI. Vecāku iesaistes kārtība vardarbības prevencijas veicināšanā

17. Pedagoģiem, Izglītojamajiem un vecākiem, veidot cieņpilnas uz pozitīvu saskarsmi vērstas savstarpējās attiecības.
18. Visām iesaistītajām pusēm ievērot IKN, neveicinot vardarbīgu uzvedību.
19. Vecākiem informēt pedagoģu par apstākļiem, kas var izprovocēt Izglītojamajam agresīvu uzvedību (vecāku šķiršanās, tuvinieka zaudējums vai citiem), kā arī informēt par Izglītojamā veselības stāvokli un jebkādiem citiem apstākļiem, kas var ietekmēt izglītības programmas apguvi un tajā iesaistītās personas.
20. Whatsapp lietotnes grupās Izglītojamo vecākiem nerisināt personiska rakstura jautājumus, kuri attiecas uz pedagoģiem, lestādes Darbiniekiem, Izglītojamajiem un viņu vecākiem.
21. Konfliktsituācijas risināt bez Izglītojamo klātbūtnes:
 - domstarpības ar citiem Izglītojamajiem vai to vecākiem risināt tikai ar pedagoģu vai lestādes vadības starpniecību;
 - domstarpību gadījumā ar grupas personālu situāciju risināt ar lestādes vadītāja vai vadītāja vietnieka starpniecību.
22. Vecāku pienākums ir nekavējoties ziņot pedagoģam, ja tiek novērota jebkāda vardarbības izpausme starp Izglītojamajiem.
23. Nekavējoties ziņot lestādes vadītājam, ja vecākam ir aizdomas vai tiek novērota lestādes Darbinieka nepedagoģiska rīcība vai vardarbības izpausmes.

VII. Noslēguma jautājumi

24. Grozījumus un papildinājumus noteikumos var ierosināt leštādes dibinātājs, leštādes vadītājs, leštādes Pedagoģiskā padome un leštādes padome.
25. Ja kārtībā tiek veikti grozījumi, tad pedagogi iepazīstina ar tiem izglītojamo vecākus. Lietvede iepazīstina darbiniekus.
26. Izglītojamam uzsākot apmeklēt iestādi un katru gadu septembrī, vecāki (likumiskie pārstāvji) iepazīstas ar kārtību un apliecina to ar savu parakstu, norādot datumu.
27. Katras grupas pedagogs ir atbildīgs par vecāka (likumiskā pārstāvja) iepazīstināšanu ar šiem iekšējiem noteikumiem.
28. Šie noteikumi tiek publicēti elektroniskajā plānošanas sistēmā ELIIS un iestādes mājaslapā <https://pirmsskolas.nica.lv>.
29. Atzīt par spēku zaudējušus:
 - Nīcas novada PII "Spārīte" Iekšējās kārtības noteikumu Pielikumu Nr.5 "Kārtība, kas nosaka leštādes vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo", izdoti 14.10.2014.
 - Nīcas novada PII "Spārīte" Iekšējie noteikumi Pielikums Nr.6 "Izglītojamā rīcība, ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai", izdoti 14.10.2014.
30. Noteikumi ir spēkā līdz nomaīnai.

APSPRIESTS

Pedagoģiskās padomes sēdē 2024.gada 20.februārī.

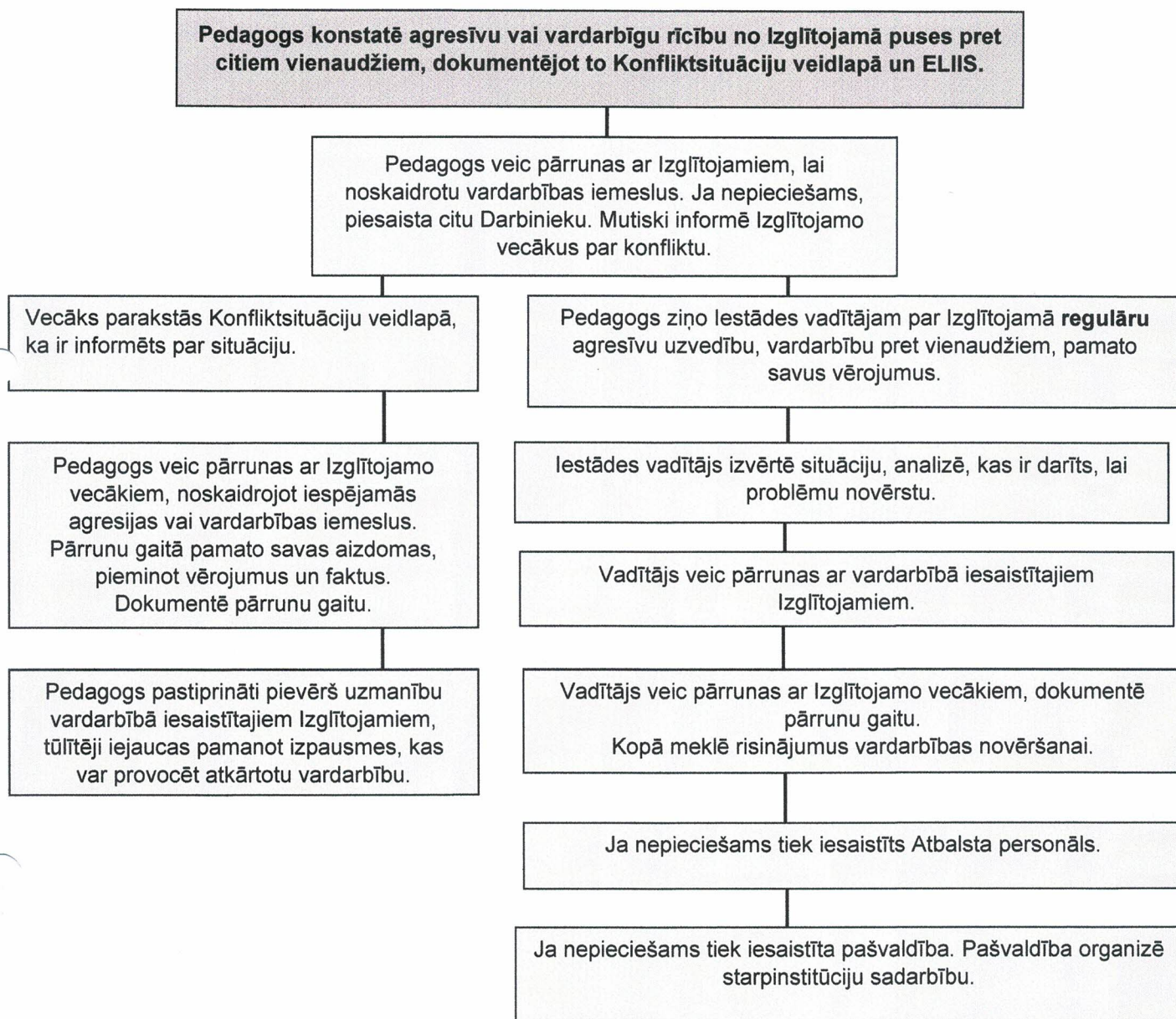
Protokola Nr. 3.

Vadītāja

L.Kulinska

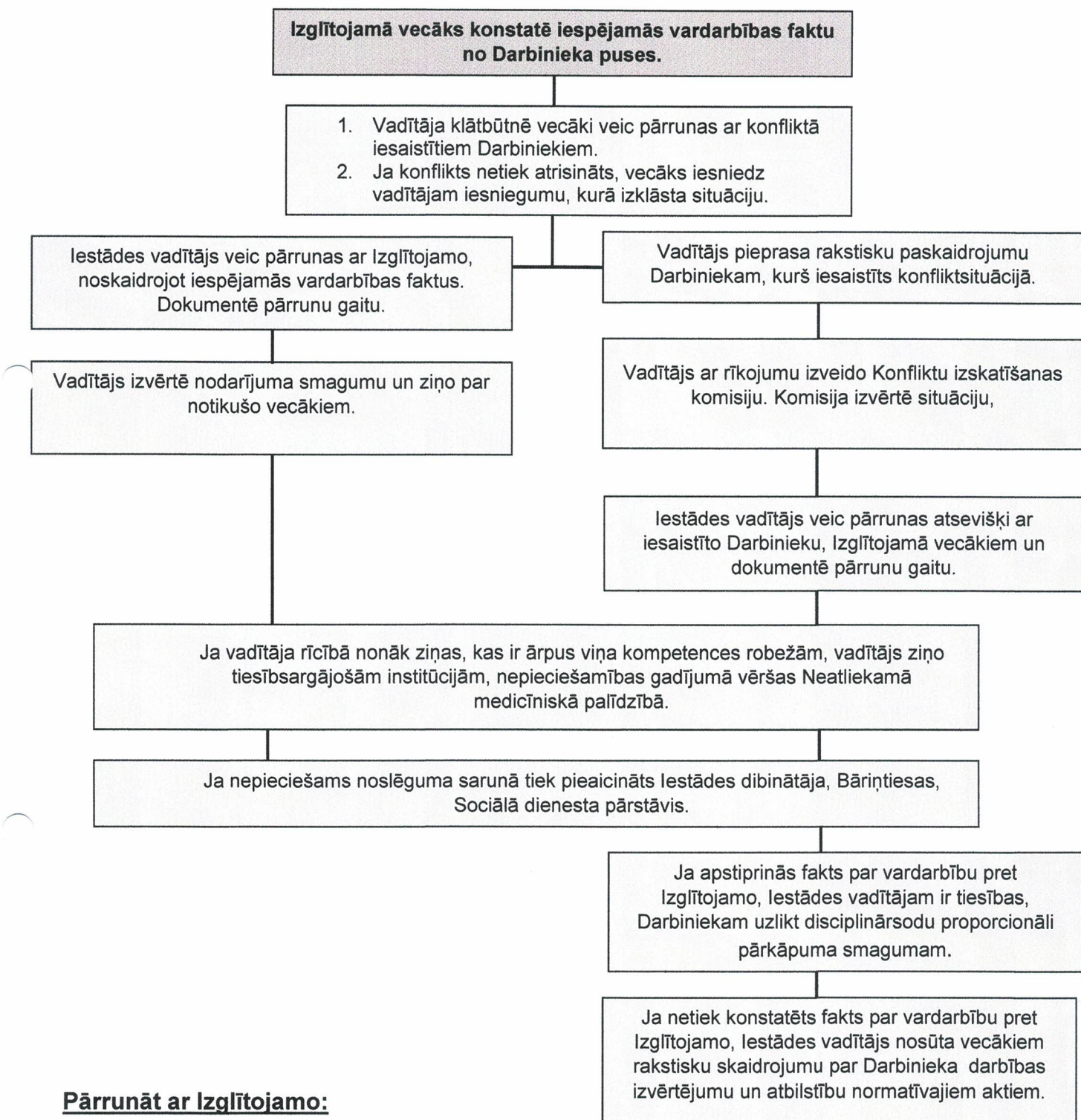
RĪCĪBAS PLĀNS KONSTATĒJOT VARDARBĪBU STARP VIENAUDŽIEM

Pārrunāt ar Izglītojamo:

- Ja Tev kāds no bērniem dārziņā dara pāri (kaujas, sit, grūž, kož, skrāpē utt.), Tu to pasaki grupas Darbiniekam. Grupas Darbinieks runā ar visiem iesaistītajiem, noskaidro, kas noticis?
- Ja ir noticis smags pāri darījums – cietušajam tiek sniegta pirmā palīdzība – medmāsa vai cits darbinieks apskata, kādi ir redzami pāri nodarījumi.
- Lai izrunātu notikušo, Tevi uz sarunu var paaicināt vadītājs.
- Lai izrunātu notikušo uz dārziņu var pasaukt Tavus vecākus.
- Var tikt pieaicināti citi pieaugušie, lai palīdzētu noskaidrot, kas noticis, ko darīt, lai tā vairs nenotiktu.

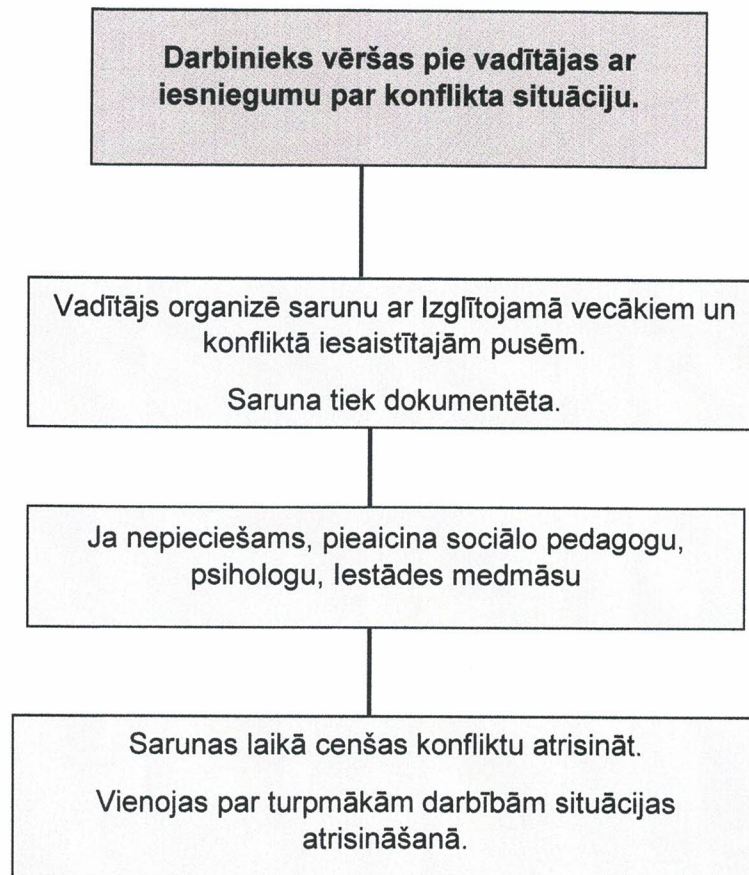
**RĪCĪBAS PLĀNS KONSTATĒJOT VARDARBĪBU
PRET IZGLĪTOJAMO NO DARBINIEKA PUSES**

Pārrunāt ar Izglītojamo:

- Ja Tev kāds dara pāri, pasaki to tam pieaugušajam, kurš Tev pāri nedara;
- Ja grupas darbinieks (skolotājs, skolotāja palīgs), redz, ka Tev ir, piemēram, zilums, tad to, ka Tev zilums pieraksta un pierakstus aiznes pie vadītājas;
- Skolotājs vai vadītājs, vai cits darbinieks, Tev var jautāt, kā Tu pie zilumiem esi ticis; Vadītājs runās ar to cilvēku, kurš Tev ir nodarījis pāri;
- Vadītāja var sodīt to cilvēku, kas Tev ir nodarījis pāri – paziņot policijai un atlaist no darba.
- Var tikt pieaicināti citi pieaugušie, lai palīdzētu noskaidrot, kas noticis, ko darīt, lai tā vairs nenotiktu.

**RĪCĪBAS PLĀNS KONSTATĒJOT VARDARBĪBU
PRET DARBINIEKU NO IZGLĪTOJAMĀ PUSES**

Pārrunāt ar Izglītojamo:

- Ja noticis nepatīkams gadījums starp Tevi un pieaugušo dārziņā, skolotājs, vai cits Darbinieks, ar Tevi pārrunās Tavu uzvedību un veiktās darbības;
- Pieaugušais uzrakstīs vadītājam iesniegumu par notikušo;
- Vadītājs runās ar Tevi par notikušo, aicinās uz sarunu Tavus vecākus;
- Visi kopā risinās radušos situāciju;
- Var tikt pieaicināti citi pieaugušie, lai palīdzētu noskaidrot, kas noticis, ko darīt, lai tā vairs nenotiktu.

**RĪCĪBAS PLĀNS KONSTATĒJOT VARDARBĪBU
PRET IZGLĪTOJAMO ĢIMENĒ**

**Pirmsskolas iestādes darbinieks konstatē iespējamās vardarbības faktu, to dokumentējot (pielikums Nr.1).
Medmāsa veic pielikumu Nr.1 reģistru.**

Pedagogs veic pārrunas ar Izglītojamo, noskaidrojot iespējamās vardarbības faktus.

Pedagogs ziņo vadītājam par savām aizdomām par vardarbību pret Izglītojamo ģimenē.

Pedagogs pastiprināti pievērš uzmanību vardarbībā iesaistītajam Izglītojamam, tūlītēji ziņo par iespējamo vardarbību.

Vadītājs izvērtē situāciju, faktus, veic pārrunas ar Izglītojamo.
Ja nepieciešams, ar rīkojumu izveido komisiju situācijas risināšanai

Ja nepieciešams, vadītājs ziņo Valsts policijai un Neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai.

Vadītājs veic pārrunas ar Izglītojamā vecākiem, dokumentē pārrunu gaitu.

Ja nepieciešams, tiek iesaistīts Atbalsta personāls un Nodrošināta pašvaldības starpinstitūciju sadarbība.
Vadītājs var iesniegt rakstisku lūgumu apsekot ģimeni un saukt vainīgo personu pie atbildības.

Pārrunāt ar Izglītojamo:

- Ja grupas darbinieks redz, ka Tev ir nodarīts pāri, piemēram, zilums, tad to pieraksta un pierakstus aiznes pie vadītājas;
- Skolotājs vai vadītājs, vai cits leštādes darbinieks, ko noteikusi vadītāja – Tev var jautāt, kā Tu pie zilumiem, vai cita redzama pāri darījuma, esi ticis;
- Vadītājs runās ar to cilvēku, kurš Tev ir nodarījis pāri;
- Vadītājs par to cilvēku, kurš Tev ir nodarījis pāri, var paziņot policijai;
- Var tikt pieaicināti citi pieaugušie, lai palīdzētu noskaidrot, kas noticis, ko darīt, lai tā vairs nenotiktu.

Protokols par izglītojamā ierašanos iestādē ar traumu

Nīcas pirmsskolas izglītības iestāde "Spārīte"

Datums : _____ Laiks : _____

Izglītojamā vārds uzvārds :

_____ Grupa : _____

Atbildīgā persona (pedagogs, skolotāja palīgs) cits darbinieks, kurš konstatē faktu:

1. Traumas apraksts (redzamās pazīmes) :

(Atzīmē, kur atrodas trauma, kāda veida bojājums – nobrāzums, zilums, utt.)

2. Piezīmes par bērna paskaidrojumu (ja iespējams):

(Ko bērns pats stāsta par traumu – kad un kā tā radusies.)

3. Vadības un citu atbildīgo personu informēšana:

Amats, vārds, uzvārds

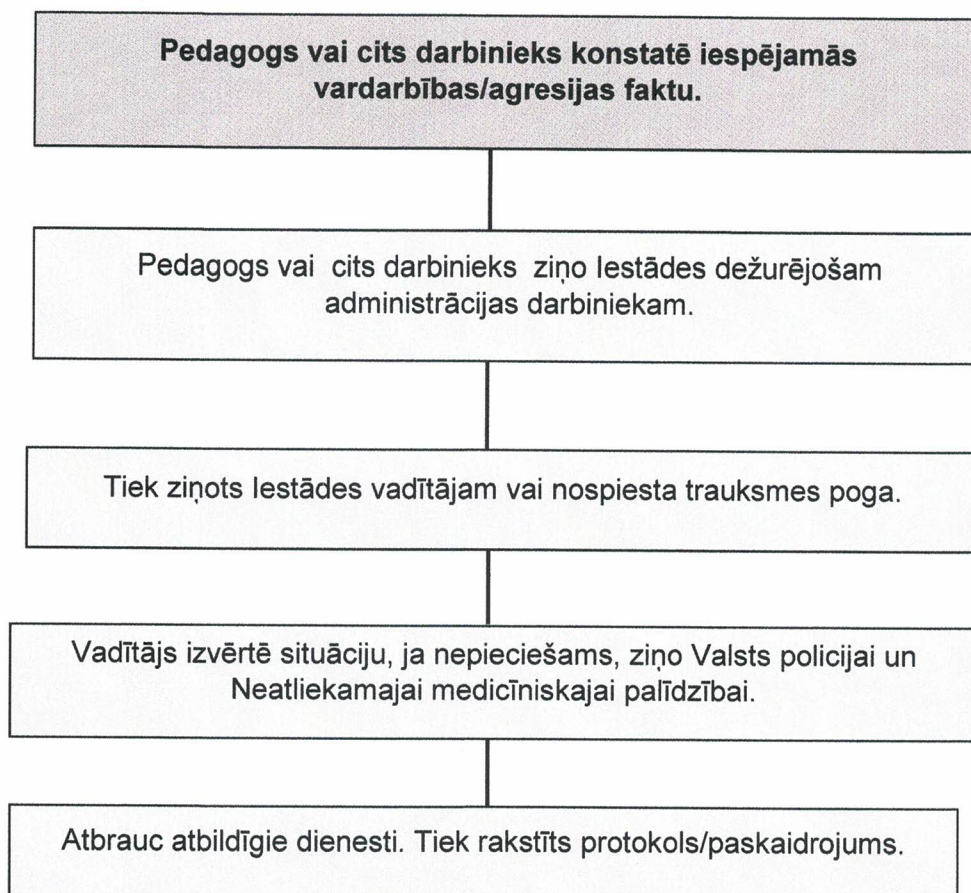
Laiks : _____

Papildus piezīmes : _____

Atbildīgās personas paraksts : _____

Datums : _____ vieta _____

**RĪCĪBAS PLĀNS KONSTATĒJOT VARDARBĪBU PRET IZGLĪTOJAMO
NO VECĀKU PUSES IESTĀDES TERITORIJĀ**

Pārrunāt ar Izglītojamo:

- Ja Tev dārziņa teritorijā dara pāri vecāki vai cits pieaugušais – kliedz uz Tevi, sit, grūž, utt., sauc palīgā skolotāju vai citu pieaugušo;
- Skolotājs pierakstīs notikušo un nodos vadītājam;
- Vadītājs var izsaukt policiju un citus atbildīgos dienestus;
- Ar Taviem vecākiem runās cilvēki, ka darīt pāri bērnam nedrīkst;
- Var tikt pieaicināti citi pieaugušie, lai palīdzētu noskaidrot, kas noticis, ko darīt, lai tā vairs nenotiktu.